

Ljubljana, 21.12.2018

Delovna skupina za laboratorijsko hematologijo

Članice delovne skupine: izr.prof.dr. Helena Podgornik, dr. Alenka Trampuš Bakija, Petra Uljarevič, mag. Klementina Berce, mag. Elizabeta Božnar Alič

Overjanje hematološkega analizatorja ob uvedbi v rutinsko delo

Ker se hematološki analizatorji od biokemičnih ključno razlikujejo v tem, da je pravilnost njihovih meritev odvisna ne le od koncentracijskih, pač pa tudi od morfoloških lastnosti merjenega vzorca, zahteva tudi njihovo overjanje nekoliko prilagojen pristop. Predložena tabela je primer »**priročnih navodil**«, kako izvesti overjanje hematološkega analizatorja s strani končnega uporabnika. Pri pripravi smo izhajale iz tuje literature, ki jo navajamo ob tabeli. S Priporočili SZKKLM za overjanje analizatorjev smo uskladile izrazoslovje.

Krvna slika vsebuje številne parametre, v tabeli smo predlagali njihov zožen nabor. Pri odločitvi, katere vključiti v overjanje, smo izhajale iz tistih parametrov, ki jih hematološki analizator praviloma meri, oprle pa smo se tudi na literaturo (3). Laboratorije zelo spodbujamo k razširitvi nabora, še zlasti k vključitvi parametrov, kakršni so eritroblasti in retikulociti. V proces overjanja nismo vključile določitve ali preverjanja orientacijskih referenčnih vrednosti. Zaradi zahtevnosti izvedbe (vključno s pridobitvijo mnenja etične komisije) se nam zdi to nesmiselno. Se pa zavedamo, da bi bilo potrebno.

Opozorile bi na naslednja odstopanja od priporočil iz uporabljene literature.

1. Za izvedbo ponovljivosti v seriji literatura priporoča 20 ponovitev iz istega vzorca (1). Ker pa vemo, da je tudi 10 zaporednih določitev hemograma pogosto težko izvesti, smo sprejele odločitev, da svetujemo število 10, ki ga priporočajo tudi smernice ICSH (2).
2. Pri določitvi točnosti predlagamo nekoliko manj izrazita odstopanja patoloških (citarnih) vrednosti kot literatura. Menimo, da bi zlasti laboratoriji primarne ravni težko izpolnili ostrejša zahteve.
3. Pri testiranju učinkovitosti opozoril predlagamo le diferenciranje 1x100 celic, priporočila navajajo 2x200 celic. Diferenciranje "1x100", ki se tudi sicer uporablja v rutinskem delu, se nam zdi ustrezno za overjanje. V primeru odstopanj priporočamo dodatno diferenciranje.

Ker si predložena navodila želimo izboljšati in prilagoditi končnemu uporabniku, prosimo vse laboratorije, ki ga bodo uporabili pri postopku uvajanja hematološkega analizatorja za povratne informacije (helena.podgornik@kclj.si).